

Z najnižšieho
na najvyššie
miesto Spiša...

str. 3

Rehoľník
hrá na trombón

...

str. 5

Nezabudnuteľné
zimné olympijské
chvilky...

str. 8

Spišský

PATRIOT

NOVINY PRE NOVOVEŠŤANOV TELOM AJ DUŠOU

1 apríl 2018

Zdroj: internet

VEĽKÁ NOC - DUŠA ALEBO TELO?

Streda pred začiatkom Veľkonočných sviatkov. Plný Kaufland, Tesco, Lidl, Billa i ďalšie obchody.

A poloprázdne kostoly. Veľký piatok - zavreté obchody a kostoly prepĺnené do prasknutia. Podobne ako chladničky a mrazničky väčšiny z tých, ktorí ich navštívili. Už nehovoriac o tých ostatných.

Dualita najväčších kresťanských sviatkov naberá na obrátkach. Ateisti možno na sekundu pouvažujú, či príbeh Ježiša Krista je naozaj iba bič v rukách Vatikánu, alebo je celkom možné, že na Golgote bol ukrižovaný muž, ktorý nebol obyčajným zločincem. Na druhej strane kresťania, testujúci počas sviatkov kapacitu našich kostolov, si už možno v sobotu večer, myšlienkami z omše odbehli do chladničky, kde ich na oslavu zmŕtvychvstania Ježiša Krista čakali šun-

ka, klobásky, chren, vajíčka atď., atď. V moravskej ľudovej piesni sa spieva: „Akdž bylo před kostelem, hádala se duše s tělem...“ A práve Veľká noc je obdobím, kedy sa tento rozpor prejavuje najviac. Slovensko zároveň stále prežíva turbulentné spoločenské obdobie, ktoré našťastovali vraždy novinára a jeho priateľky. Bolo by prisilnou kávou porovnávať príbehy Ježiša a Janka Kuciaka, aj keď ich spája tragický osud kvôli hľadaniu pravdy. Je však na mieste uvedomiť si práve počas

veľkonočných sviatkov obľudnosť vraždy mladých ľudí na Slovensku v 21. storočí. Námestia slovenských miest zaplnili ľudia žiadajúci nielen čistotu v politike, ale aj morálnu očistu spoločnosti. Úžasná mobilizujúca sila sa začal triešti na bránach pevnosti menom Smer SD, na alibizme SNS a farizejstve Mostu-Híd. Nové tváre vo vláde kostrbato predstierajú, že sú novým vetrom, ale riadiacu vežu v centrále Smeru nechvejne ovláda Róbert Fico. Ten o svoj vplyv prísť nemieni a asi ani nemôže. Ak by sa

totiž poctivo vyšetrili všetky kauzy, ktoré smrť Jána Kuciaka a jeho priateľky otvorili, asi by mu jeho arogantný úšľab, ktorým sa predviedol u prezidenta Kisku, zamrzol rýchlo ako pohár piva na severnom póle. Aj toto je o duši a tele, alebo o morálnosti a amorálnosti, ak chcete. Život ma naučil byť trpezlivým a veriť, že Božie mlyny melú síce pomaly, ale naozaj spravodlivo. A čoskoro zomelú aj túto skupinu politikov, ktorí priniesli do nášho života mafiánske spôsoby, korupciu a vraždy. -leb-

editoriál

Poviem vám pravdu - to teda bol marec! Teplá, mrazy, plné námestia, pád vlády a ešte aj Veľká noc. A Slovensko si pripomenulo aj 30. výročie sviečkovej demonštrácie. Počasie je nevypočítateľné a kresťanské sviatky nemenné. To, čo naviac hýbalo slovenskou spoločnosťou bola politika. Dovoľte mi, aby som o nej pár slov napísal aj ja. Keď sa premiér Fico pri podávaní svojej demisie vyškieral do tváre prezidenta, cítil som nesmiernu trápnosť. On sa v tej chvíli vyškieral do tváre všetkým slušným ľuďom na Slovensku. Hoci tesne pred tým so svojou kamennou hranatou tvárou hovoril, ako strašne mu záleží na vyšetrovaní vraždy novinára Janka Kuciaka a jeho priateľka. Týmto gestom ukázal, že mu na tom nezáleží vôbec. Alebo, že mu možno viac záleží na tom, aby sa nevyriešila vôbec. Veď najviac vyhovuje jemu a jeho oligarchom, či mafiánom, ktorých mladý novinár odhaľoval. Čo je to za človeka, ktorý takto nechutne predvedie celému Slovensku, kto zostane jeho pánom? Stotisíc ľudí na námestiach nahlas žiadalo opakovane o zmenu pomerov na Slovensku. Podporili ich v tom aj známi umelci a športovci. O Slovensku sa po celom svete píše ako o krajine, kde vraždia investigatívnych novinárov. Nikdy predtým o nás toľko svet nehovoril. Expremiér Fico sa chválil pozitívnym hospodárskym rastom. V jednom z rozhovorov však povedal aj to, že na východe nie je nič. Áno, rozdelil krajinu na prosperujúci Západ a živoriaci Východ. A aj keď je novým premiérom donedávna asistent poslanca, pán Pellegrini a ministrom vnútra podnikavý pán Drucker, nik nepochybuje, že rozhodujúce slovo vo vedení krajiny, aj vyšetrovaní smrti dvojice mladých nevinných ľudí, budú mať oficiálne odídení dvaja Róbertovia. Fico a Kaliňák. Ježiš Kristus bol ukrižovaný za naše hriechy, Túto udalosť nám pripomenuli Veľkonočné sviatky. Otázkou zostáva: Dokedy budeme my, obyčajní Slováci, akými Božími synmi, ktorí trpia za hriechy iných? Dokedy nás bude Pontský Pilát (Smer-SD) s pomocou Judáša (Most-Híd) pribíjať na kríž neslušnosti a nemorálnosti? Na rozdiel od biblického príbehu je náš osud tak trochu aj v našich rukách. Zdvihneme ich, alebo si do nich necháme vraziť klince?

-leb-

fotoreportáž:

Fotografie poskytol Radim Kopec. Ďakujeme.

SEDLIACKY ROZUM

Niekedy mám pocit, že pri stavbách, rekonštrukciách a opravách v našom meste hrá mimoriadne dôležitú úlohu prevkapanie. Hlavne z počasia. Špeciálne prevkapanie je pre stavbárov, že je v zime zima, mrzne a nedajbože aj občas zasneží. Tentokrát mám konkrétne na mysli opravu chodníkov a ciest v našom meste. Na jeseň začneme rekonštrukciu cesty a chodníkov na Brezovej ulici. Super, táto ulica si to zaslúži. Skúsení stavbári už vtedy krútili hlavami. Už na začiatku sa totiž dalo predpokladať, že sa to do zimy nestihne. Hlásili prvé mrazy a tak sa realizátor stavby rozhodol, že dá nový asfalt len na časť chodníkov. Tu nastal problém, ktorý nemusel byť. Nedať asfalt na chodník pred bytovku znamená, že celú zimu si budú ľudia nosiť blato, špinu domov. Nie je správnejšie nedať asfalt na chodník mimo bytových domov? Tam však je. To naozaj nie je nikto na Mestskom úrade kto by to koordinoval? Sedliacky rozum hovorí: „Zle, zle, celé zle!“ Obyvatelia Brezovej ulice si to ešte určite pamätajú. Druhým prípadom je rekonštrukcia vodovodu na Hviezdoslavovej ulici. Tú nezabezpečuje mesto, ale Podtatranská vodárenská spoločnosť. Vykopať niekoľko dier na tak frekventovanej ulici, a potom niekoľko týždňov „nepohnúť prstom“ to dvíhalo vodičom adrenalín do nebezpečnej výšky. Predstavte si vysvetlenie: „Boli veľké mrazy.“ Okrem vodičov si kvôli predĺženiu výmeny vodovodných potrubí svoje užili aj obyvatelia okolitých ulíc, ktorým bez varovania z času na čas netiekla teplá, alebo ani studená voda. Ako je možné, že

v zime mrzlo? Nedajbože, aby bolo v lete teplo, to už by bolo naozaj strašné. A gazdovský rozum kladie otázku: „Nemohli s prácami začať v apríli? Kto to kedy videl, vykopať diery v potrubiu v januári? Druhá hemisféra sedliackeho mozgu našepkáva odpoveď: „Po vodároch prídu na túto ulicu cestári a čaká ju nový koberec. Ten musí byť natiaknutý pred voľbami v našom meste. a tak sa bude stavať aj „přes spáleníště, přes krvavé řeky...“ Len ma zaujíma dodržiavanie noriem pri rekonštrukcii cesty a chodníkov na tejto ulici, keďže sa začne, oproti plánom, asi neskôr.“ Tohto roku nás čaká asi najväčší stavebný ruch v Spišskej Novej Vsi za posledné roky. Mesto

ide rekonštruovať cesty za takmer 6 miliónov eur. Viem, že je volebný rok, ale verím, že sa na úrade nájde „gazda“, ktorý dokáže koordinovať realizáciu stavieb tak, aby doprava v meste neskolabovala. A aby sme zaplatili za špičkovú opravenú cestu a chodníky. Veď sme sa zadžili na 10 rokov. Nemyslím, že som prehnane bojzlivý. Len si pamätám, ako sa pred poslednými voľbami rekonštruovala ďalšia časť námestia a nová cesta na Zimnej ulici k Redute v profile pripomínala skôr vlnovku ako očakávanú priamku. Sedliacky rozum si pamätá české príslovie: „Práce chvatná, málo platná!“

Rasťo Javorský

šuškanda

Hovoríme si: Páni tvorstva! V stravačom reťazci sme vystúpali až na úplný vrchol. Technologický rozvoj a priemyselné revolúcie nás dnes posunuli do sfér, o ktorých naši otcovia ani nesnívali. Sme oproti našim predchodcom vyšší, múdrejší, dožívame sa vyššieho veku....a možno práve preto sme sa stali pohodlnejšími, egoistickejšími s rebričkom hodnôt, ktorý by sa našim otcom a dedom asi len málo páčil. Už deti v škôlkach a školách sa sociálne separujú - podľa toho, čo má kto oblečené, aký ma kto mobil a čo všetko si ich rodičia môžu dovoliť. V živote dospelých vládne diktát peňazí. Už dávno ich najviac nezarábajú tí najmúdrejší, či najpracovitejší. Niežeby takito ľudia nedostá-

vali žiadne šance. Je ale trápne, že nepomerne viac zarobia členovia politických strán a ich rodinní príslušníci. Je verejným tajomstvom, že ľudia, ktorí žijú z plátov občanov za svoje rozhodnutia v niečí prospech, či neprospech, berú provízie. A to, milí Patrioti nehodnotím stav spoločnosti na Slovensku, ale v naše milovanej Spišskej Novej Vsi.

Za takmer 30 rokov, čo sme si na námestiach sľúbili lásku a pravdu sa z metropoly Spiša s rozvinutým priemyslom stalo krásne mesto, v ktorom zlikvidovali takmer všetky väčšie firmy (a tí, ktorí pri tom boli a súhlasili s tým, sedia na stoličkách s vysokými nohami na mestskom úrade dodnes), v celej verejnej správe (úrade, školy, inštitúcie) vládne strach mať vlastný názor a neuveriteľné množstvo mestského majetku sa za „babku“ dostalo do rúk lokálnych po-

litikov a politikov. A mnohí Novovešťania sa na to iba ustrašene pozerajú, šťastní, že zarobia aspoň z toho, že zarobia na byt, stravu a oblečenie. Ak by aspoň tušili, ako neslušne sa vraj pri mestských zakázkach narába s ich peniazmi, asi by ich na stretnutia Za slušné Slovensko prišlo ešte viac. Prišlo ich, našťastie, dosť. Dosť takých, ktorým prekážajú mafiánske spôsoby vlády Smeru SD a jeho prítakávačov. Dosť takých, ktorí majú na čele rebrička svojich morálnych hodnôt to, čo naši otcovia a dedovia - slušnosť, ohľaduplnosť k slabším a zraniteľným, odvahu a česť. Pred 30 rokmi zahasili sviečky nádeje na sprievode v Bratislave vodné delá. Dnes to skúšajú politici rafinovanejšie. Tak trochu ako tragický hrdina nedávno skončených Veľkonočných sviatkov - Judáš.

-leb-

AJ SPIŠ CHCE SLUŠNÉ SLOVENSKO

Maslo a vajcia sú stále drahé, rastú aj ceny iných potravín, nezamestnanosť stále klesá, nový investor príde na západné Slovensko, zavraždili Jána Kuciaka s priateľkou, Slovensko je vo výbornej kondícii, na Východe nie je nič, vláda je prepojená s mafiou, vláda padla nahradila ju nová, nová vláda bude plniť program ficovej vlády, za ministra vnútra navrholi Kaliňákovho kamaráta a čerešničkou na torte môže byť výsmešný úškrn Róberta Fica pri podávaní demisie do rúk prezidenta Kiska. Ak na nedávnych majstrovstvách sveta v krasokorčuľovaní zvládali tí najlepší aj niekoľko čtvoritých skokov, tak Béla Bugár už má za sebou aj (minimálne) päťtý odpichnutý riťberger. Bez pádu. Snáď už aj tí najotrlejší pochopili o čo ide. Ak stotisíc ľudí na námestiach dáva najavo, že s niečím nesúhlasí, tak to asi niečo znamená. Možno nie v Indii a Číne, kde takúto „minidemonštráciu“ usporiadajú aj proti

POSTAVME SA ZA SLUŠNÉ SLOVENSKO

sťahovaniu lastovičiek, ale na Slovensku by to niečo znamenať malo. Svoje plody aj prinieslo, ale tých viac než stotisíc ľudí s nimi asi spokojní nebudú. Časť voličov prešla od Fica ku Kotlebovi (asi majú niečo spoločné), funkcií sa vzdali Róbertkovi (ale určite nie vplyvu), a pán Pellegrini, ktorý dostal vo voľbách asi taký počet hlasov, aký bol počet protestujúcich na námestiach, chce ťahať túto pozliepanú káru, ktorej už chýba jedno koliesko (Siet'), ďalej. Slaboduchý úškrn Róberta Fica vo chvíli, keď

sa lúčil s postom premiéra, ale naznačil, kto bude Slovensku vládnuť ďalej. Oficiálne bábka na povrázkoch, ktorú ťahajú bábkoherci Fico a Kaliňák, ktorí sú tiež len bábkami na povrázkoch silnejších hráčov. Doteraz som msi myslel, že sú to len finančné skupiny. Teraz nepochybujem, že je to aj mafia.

Som nesmierne rád, že podobný názor prišli, vo veľkom, na námestíčko pred Redutou prejavit' aj Novovešťania. A nie raz. Až brutálna dvojnásobná vražda a informácie, ktoré po nej vyplávali na povrch, nám otvorili oči, uši a mnohým aj ústa. Odpoveďou zatiaľ boli len čiastočné zmeny vo vláde, ktorých význam najlepšie dokumentuje sebaavedomé a pohrdavé uskrňanie sa toho, ktorý spoločnosť do týchto problémov namočil - Róberta Fica. Či už Slovensko viedol ako premiér, alebo ho vedie ďalej spoza kulís, určite to nie je to Slušné Slovensko, ktoré žiadajú jeho slušní občania na námestiach. -leb-

HREBENDOFKA

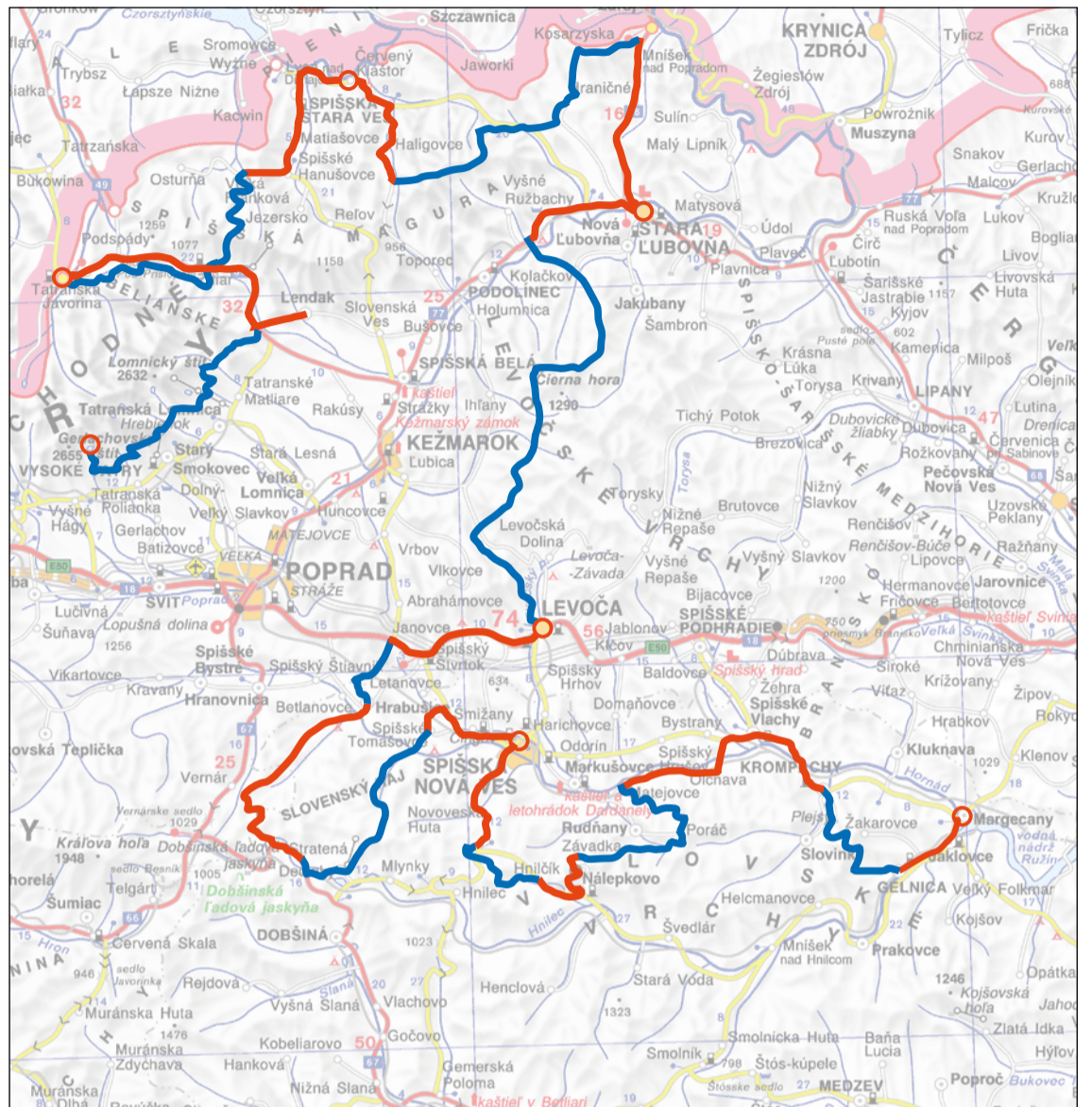
Z NAJNIŽŠIEHO NA NAJVYŠŠIE MIESTO SPIŠA

Aj keď si na Mateja Hrebandu spomínam len hmlisto, z ďalekej minulosti, keď bola o ňom reč na hodine slovenčiny, jedno mi akosi utkvelo v pamäti. Chodil po slovenskej zemi a osvetovou činnosťou rozširoval medzi „prostým ľuďom“ múdrosti, uložené v knihách.

Ak tak som sa rozhodol prejsť so svojou „srandovnou kuchárkou“ JAK VIPIJEŠ, TA ŠMAKUJE, Spiš, už aj preto, lebo som starý osvetár a kniha je napísaná v ľudoprodnej spištine. A aby to bolo ešte zaujímavejšie, z najnižšie položeného spišského miesta (sútok Hornádu s Hnilcom), až k najvyššie položenému miestu (na vrchol Gerlachovského štítu). Na svojej časovej púti „Od Jozefa do Michala“ vlastne prevandrujem viac, ako 450 kilometrov, prekonám výškový rozdiel 2. 325 metrov a mám na to spolu 21 dní. Trasa je rozdelená na etapy a naplánovaná tak, aby som po cestách pochodil zaujímavé mestečká i dediny na Spiši a po turistických chodníkoch aj pozoruhodné prírodné krajinárske trasy

z Volovské vrchy, Slovenský raj, Levočské vrchy, Pieniny, Zamagurie i Vysoké Tatry. S batohom kníh a pevnou vierou, že trasu nakoniec v zdraví dotiahnem do úspešného cieľa. Na jednotlivé etapy si vždy prizvem aj zaujímavých hostí a pridať sa môžete aj vy, po predchádzajúcej dohode na tel.: 0915/932319, alebo mailovej adrese: kernten@centrum.sk. Podmienkou je záujem o vandrovanie, dobrá kondícia a zmysel pre pohodu a recesiú. A o svojich zážitkoch na vandrovkách od Ružina po Gerlach budem prostredníctvom Spišského patriota slovom i fotografiou informovať našich čitateľov.

Michal Buza st.

TRASA A: MARGECANY- SP. NOVÁ VES VOLOVSKÉ VRCHY apríl		
1/A	MARGECANY - Jaklovce - Gelnica	cesta cca 10 km
	Gelnica - Slov. cechy - Gáborova chata - Pod Kromp. vrchom - Plejsy chaty - Bačov vrch - KROMPACHY	turistika cca 12 km
2/A	KROMPACHY - Kolínovce - Spišské Vlchy - Olnava - Chrasť n/H - Matejovce n/H	cesta cca 20 km
	Matejovce - Jaseň - PORAČ	turistika cca 10 km
3/A	PORAČ - Pod Holým vrchom - Rovná lúka - Smrečina - Závadka	turistika cca 16 km
	Závadka - Nálepkovo - HNILČÍK	cesta cca 10 km
4/A	HNILČÍK - Ráztoky - Grajnár - Gretľa	turistika cca 13 km
	Gretľa - Novoveská Huta - SPIŠSKÁ NOVÁ VES	cesta cca 13 km
TRASA B: SP. NOVÁ VES- LEVOČA SLOVENSKÝ RAJ máj		
1/B	SPIŠSKÁ NOVÁ VES- Smižany - Spišské Tomášovce	cesta cca 6 km
	Spišské Tomášovce - Tomašovský výhľad - Klauzy - Hýľ - Geravy - DEDINKY	turistika cca 18 km
2/B	DEDINKY - Stratenská pila - Stratená	turistika cca 8 km
	Stratená - Rázc. Krivian - Kopanec - Blajzloch - Píla - Podlesok - Betlanovce - HRABUŠICE	cesta cca 19 km
3/B	HRABUŠICE - Vydník - Jánovce	turistika cca 10 km
	Jánovce - Spišský Štvrtok - Dravce - LEVOČA	cesta cca 14 km
TRASA C: LEVOČA- ST. LUBOVŇA LEVOČSKÉ VRCHY jún		
1/C	LEVOČA - Zbojnícka lúka - Krížový vrch - Gehuľa - Dvorčanka - MEROVA CHYŽKA	turistika cca 26 km
2/C	MEROVA CHYŽKA - Levočský javor - Derešová - Ihla - Rysová - Cigánsky vrch - NIŽNÉ RUŽBACHY	turistika cca 24 km
3/C	NIŽNÉ RUŽBACHY - Hniezdne - STARÁ LUBOVŇA	cesta cca 14 km
TRASA D: ST. LUBOVŇA- ČERV. KLÁŠTOR MALÉ PIENINY júl		
1/D	STARÁ LUBOVŇA - Hraničné - MNÍŠEK N/ POPRADOM	cesta cca 16 km
2/D	MNÍŠEK N/ POPRADOM - Pilhovčik - Eliašovka - Zvir - LITMANOVÁ	turistika cca 25 km
3/D	LITMANOVÁ - sedlo Rozdiel - Vrchiečky - Pod Vysokými skalami - Rabštn - Lesnicke sedlo - VEĽKÝ LIPNÍK	turistika cca 20 km
4/D	VEĽKÝ LIPNÍK - Haligovce - ČERVENÝ KLÁŠTOR	cesta cca 10 km
TRASA E: ČERV. KLÁŠTOR- T. JAVORINA PIENINY august		
1/E	ČERVENÝ KLÁŠTOR - Sp. Stará Ves - Matiašovce - Hanušovce - VEĽKÁ FRANKOVÁ	cesta cca 22 km
2/E	VEĽKÁ FRANKOVÁ - Malá Franková - Hrb - Malá poľana - Bachledova dolina - ŽDIAR	turistika cca 20 km
3/E	ŽDIAR (TATRA) - Monkova dolina - Hlúpy - Kopské sedlo - Pod Muráňom - TATRANSKÁ JAVORINA	turistika cca 25 km
TRASA F: T. JAVORINA- GERLACH. ŠTÍT VYSOKÉ TATRY september		
1/F	TATRANSKÁ JAVORINA - Ždiar - LENDAK	cesta cca 21 km
2/F	LENDAK - Tatranská kotlina - Veľké Biele pleso - CHATA PRI ZELENOM PLESE	turistika cca 22 km
3/F	CHATA PRI ZELENOM PLESE - Svišťovka - Skalnaté pleso - Zamkovského chata - Hrebienok - SLIEZKY DOM	turistika cca 20 km
4/F	SLIEZKY DOM - GERLACHOVSKÝ ŠTÍT a späť	turistika cca 12 km

S HUSĽAMI PO SVETE - LA LA LAND TOUR II.

Ako som pred mesiacom sľúbil, v druhej časti príbehu o turné La La Land, vám napíšem niečo viac o kulinárskych vychytávkach krajín, ktoré sme navštívili. Najviac ma okúzili Belgicko a Holandsko.

Belgicko

Domáci nám svoju kuchyňu stručne opísali tak, že Belgičania si doprajú jedlo množstvom ako v Nemecku a kvalitou ako vo Francúzsku. Naše mlstné jazýčky sa ale najviac nabažili preslávenými miestnymi pivami a vychýrenou belgickou čokoládou.

Vafle (waffles, gaufres)

Belgická sladká špecialita sa predáva na každom rohu po belgických uliciach či už v stánkoch, alebo čokoládovniach. Na hotové cesto sa pridávajú rôzne sladké prísady, predovšetkým cukor, strúhaná čokoláda, džem, ovocie či zmrzlina. Dnes existujú v Belgicku dva základné druhy vafle. Bruselské vafle sa pripravujú z kysnutého cesta, vafle sú ľahké, chrumkavé a s veľkými dierkami. Lutyšské vafle sa volajú podľa mesta Liege (vo Valonsku). Sú menšie, hutnejšie, sladšie a nie tak nadýchané ako bruselské vafle. Majú okrúhly tvar a konzumujú sa vlažné.

Belgická čokoláda

Belgicko podobne ako Švajčiarsko je preslávené výrobou kvalitnej čokolády. Neodolal som ani ja a po potulkách hlavným mestom som otvoril dvere jednej z vychýrených Bruselských čokoládovní. Pri pohľade na to množstvo čokolád, bonboniér som nevedel zamerať a sústrediť sa na jeden bod. Personál čokoládovne bol oblečený vo výrazných červených frakoch a bielych rukavičkách na znak pompézosti a čistoty. Do špeciálnej, dizajnersky dokonale upravenej krabičky mi predavač v červenom fraku začal po jednom ukladať vybrané kúsky. Jeho pedantnosť a precíznosť bola neuveriteľná, Na krabičku hodil

mašľu, nasprejoval ju levanduľovou vôňou a založil vizitku podniku. Musím uznať, že to bol veľký štýl, ktorý som pri nákupe čokolády ešte nevidel.

Belgické pivo

Belgicko je krajina kde sa pivo leje doslova potokom a to na každom rohu. Domáci vyrábajú v pomere ku veľkosti krajiny jednoznačne najviac druhov a typov pív na svete. Dnes existuje zhruba cca 180 pivovarov, ktoré vyrábajú cez 1000 druhov piva. Všetky sme síce nestihli vyskúšať, ale odhodlanie nám určite nechýbalo. Pivo sa pije zo špeciálnych pohárov s objemom medzi 2 dcl až 1,25 litra. K pivu dostanete často niečo k zakusnutiu ako napr. chlieb s krémovým syrom. V belgickom Leuvene má sídlo najväčšia pivovarnícka firma na svete Anheuser-Busch InBev, ktorá má vo svojom portfóliu napr. miestne pivo Stella Artois, taktiež český Staroprameň, nemecký Beck's, americký Budweiser či mexickú Coronu.

Holandská kuchyňa

Holandská kuchyňa v sebe spája prvky nemeckej aj francúzskej gastronómie, ale aj exotickéjšie chuťami a surovinami, ktoré sem zo záhoria, napríklad z Indonézie, dovážali holandskí obchodníci. V Holandsku je najdôležitejším a zároveň aj národným pokrmom syr. Nájdete tu množstvo druhov, ale predovšetkým sú to syry typu gouda alebo eidam. Tieto sa tu vyrábajú aj s rôznymi príchutami, ako napríklad s korením, cesnakom, rascou alebo so žihľavou. Mnohé národné špeciality sa pripravujú z rýb. Typické sú napríklad slede, slanečky, údený úhor, treska, morský jazyk, granáty, alebo mušle. Medzi

La la Land - Oscar 6 cien.

Prvá skúška na turné.

Ahoy Rotterdam pred koncertom.

tradičné pokrmy patria jedlá z jedného hrnca – stamppot (zmes zemiakov, krúpow, strukovín a slaniny), zemiaková kaša, vyprážené korenené mäso alebo zelenina a mäso v cestičku. Netreba zabudnúť ani na špargľu, ktorá sa podáva s klasickou holandskou omáčkou. Zaujímavým zážitkom je sledovať alebo aj vyskúšať holandský zvyk – konzumáciu slanečkov priamo na trhu. Rybu zbavenú hlavy a chrbtov

vej kosti vezmú medzi dva prsty, za chvostovú plutvu, zaklonia hlavu a vychutnajú si ju!

Pivá pre gurmánov - Holandsko

Ak si pripit' na zdravie v Holandsku, tak určite pohárom piva. Na výber tu ponúkajú tmavé, svetlé, horké, sladké, ovocné, a dokonca aj bylinkové pivo. Môj osobný typ pre gurmánov je absolvovať prehliadku pivovarov alebo

pivného múzea. Oplatí sa ochutnať tu napríklad kvasnicové pivo Hoegaarden s príchutou koriandra a pomarančovej kôry, ktoré je nezameniteľné.

Mentalita obyvateľov Benelux

Luxemburčania o sebe radi vravia ako o národe, ktorý vstrebal povahu jednotlivých národnostných skupín. „Sme pohostinní ako Škandinávci, diplomatickí ako Angličania, dynamickí ako Američania, precízni ako Nemci, šarmantní ako Taliani, efektívni ako Japonci a máme zmysel pre spolupatričnosť ako Belgičania.“ Holanďania v súkromí prejavujú veľký zmysel pre humor, ale do obchodných záležitostí málokedy zaraďujú anekdoty a vtipy. Naopak Belgičania nás presvedčili o tom, že vtip a humor im nie je cudzí nikde, ani pri práci, či obchodných veciach.

Záver

La La Land in Concert považujem za skvelý projekt a som nesmierne rád, že som ho mohol absolvovať a zahrať si iný druh hudby, než zvyčajne. pár dní po príchode na Slovensko som si v jeden neskorý večer zapol TV a po krátkej prechádzke medzi programami som natrafil na La La Land. Konečne som si ho mohol vychutnať v pokoji a hlavne v jazyku, ktorému rozumiem najlepšie, bez titulkov. Škoda, že cez novinový papier sa nedá prehrať hudba, inak by som Vám sprostredkoval aspoň malú ukážku skvelej hudby La La Landu a tým Vás možno aj nakazil melódiami na niekoľko týždňov.

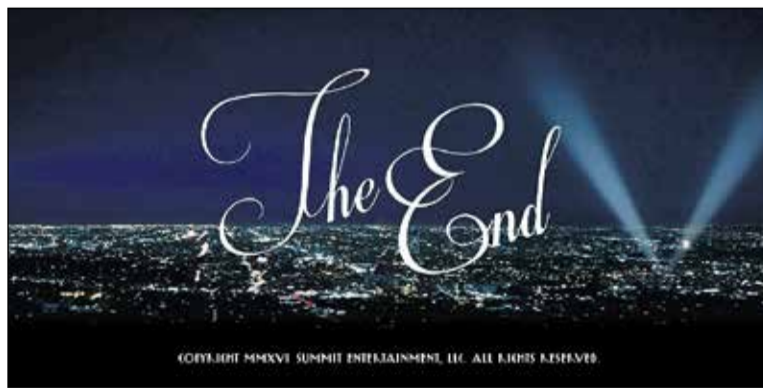
Peter Šterbák

Jedenie rýb Holandsko.

Beer Temple.

Vafle v Bruseli.

REHOLNÍK HRÁ NA TROMBÓN

Ambróz Martin Štrbák je opäť Rádu premonštrátov v Jasove, na východe Slovenska. Rehoľník, ktorý žije v kláštore, sa venuje aj hudbe.

„Dostal som sa k nej skrz môjho otca. Tvrdil, že najlepšie povolanie v komunizme je byť učiteľom hudby - má dva mesiace prázdnin a učí poobede.“ rozprával s úsmevom.

Martin študoval na košickom Konzervatóriu. Ovláda hru na viaceré hudobné nástroje. Pozauču, alebo trombón, klavír, či organ. Ako sám tvrdí, vďaka trombónu je cieľavedomý a doťahuje veci do konca. „Mojím pôvodným snom bolo hrať v orchestri, mať ženu, dve deti. Pán Boh sa síce niekedy smeje z našich snov, ale ja mu za to ďakujem.“ Trombón mu vzal istým spôsobom detstvo a čas, ktorý strávil cvičením a tréningom. „Ale človek nemôže mať v živote všetko,“ odvetil sympatický mních.

Martina, pri výbere jeho povolania ovplyvnil známy kňaz, Amantius Akimjak a šiesti františkáni. Ich životy ho fascinovali natoľko, že zme-

nil svoj štýl života a o rok sa stal rehoľníkom. Láska k trombónu mu však aj napriek poslaniu mnicha zostala. „Ako bohoslav, či kňaz, som hral v orchestri a Pán mi splnil moje túžby. V orchestrišti, alebo slangovo povedané v „jame“, bolo zaujímavé, sedieť s bývalými spolužiakmi a profesormi. Pozeral som sa na hudbu ako na hobby, nie ako na prácu. Dodnes rezonuje vo mne opera Faust Ch. Gounoda, ktorá je jedným z mojich najsilnejších duchovno-emočno-hudobných zážitkov. Pre mladú generáciu je azda zaujímavé turné skupiny Desmond Symphony tour, kde som hral aj ja,“ prezradil o sebe.

Martin je vďačný, že mu Boh doprial v živote tieto veci. „Zahral som si Dvořákovú Novosvet-skú. Pán profesor Kamil Roško mi povedal, že som dobrý hráč na trombón. Mohol som sa venovať gregoriánskemu chorálu, vďaka ktorému som dosiahol profesúru teológie. Nejaké veľké plány nemám, ale nechávam sa prekvapiť našim Stvoriteľom. V tejto dobe som šťastný, že môžem pracovať v tíme slovenských bibliotek. Pracujeme na komentároch žalmov, ktoré sú svojím spôsobom tiež hudbou. Ide o jedno z epochálnych diel,“ hovoril.

Martin nám povedal, že k trombónu sa dostal náhodou, no je za to vďačný. Hrou na tento nástroj sa môže človek uplatniť v symfonickom, v dychovom orchestri, vie učiť dychové nástroje na základnej umeleckej škole. „Všetko je však o cvičení. Uspeje len ten človek, ktorý mu ochotne venuje svoj čas. Je to presne, ako so športom, či maľbou.“

-sim-

Mojimi očami

Boli sme prví, áno. Časový posun nám to dovolil a ja ďakujem za to. Ďakujem za tento krásny nápad ľuďom, ktorí zmobilizovali sily a dali nás dokopy. Žijem v meste, ktoré je počtom obyvateľov podobné celému nášmu Slovensku. Sydney v Austrálii sa ako mne stalo domovom mnohých Slovákov, a to aj vďaka našim rodičom, či starým rodičom, ktorí nám vďaka štrnganiu kľúčov dovolili byť slobodnými, no každý z nás aj na opačnom konci sveta Slovákom ostáva. A preto sme aj my chceli ukázať, že aj nám záleží, záleží na tom, ako to je, záleží na tom, ako žijú naše mamy, ockovia, babky, dedkovia, súrodenci, či ktokoľvek koho máme v srdci, tak ako aj naše Slovensko. Budúcnosť je pre nás všetkých. Pozerám sa otvorenými očami na to, čo sa deje a poviem Vám, nie je nič zraniteľnejšie pre mňa, ako keď vidím tie nespočetné tábory ľudí, ktorých už nezaujíma ten počiatok tohto príbehu, ale rôzne teórie, niekedy až (a to naozaj) konšpiračné, že ľudia zabudli, že začiatok tohto príbehu začali dvaja ľudia a to „bohužiaľ“, svojim koncom, nie dobrovoľným. Uctili sme si ich pamiatku na Angel place minútkou ticha a zaspievali si hymnu pri Opere, lebo Slováci neožijú, ale žijú. Ja sa aj touto cestou chcem poďakovať všetkým Slovákom vo svete

a hlavne v Sydney, že sme nepátrali odkiaľ zo Slovenska sme, ale spojilo nás odhodlanie povedať, chceme slušné Slovensko, chceme domov, kde sa raz každý vráti a bude slušne žiť, vychovávať svoju budúcnosť do krajších a príjemnejších dní, mesiacov, rokov. Štrngam pomyslene mojimi kľúčami ... tak ako si to pamätám na otcových pleciciach z rokov minulých a verím, že aj pre moje raz budúce ratolesti to bude toľko znamenať ako pre mňa. Bojujem, aj keď tam nie som, bojujem za slušné Slovensko spolu s Vami.

Maja Čujová, rodená Puhallova

pozvánka na kultúru: BOL SOM PRI TOM

Kto zaváha... Určite aj vy poznáte toto populárne príslovie, ktoré mi prišlo na um tesne po tom, ako som, s riadnou dávkou hanby, opustil foyer Veľkej sály Reduty, kde sa hneď za dverami konala akcia VEĽKA NOC PRICHODZI a kde som mal, s desiatkami iných kulinárskych majstrov, prezentovať svoj borofkovi kolač z Mraznice. Len sa nepodarilo, lebo stoly už boli obsadené a množstvo návštevníkov ma tak vyľakalo, že som v podstate zbabelo ušiel. A tak sa hneď na úvod ospravedlňujem organizátorom i tým, čo koláč chceli ochutnať, že SOM NEBOL PRI TOM. Takže teraz trochu veselšie i odvážnejšie- kde som pri tom bol.

5. 3. | GALÉRIA UMELCOV SPIŠA VANSOVEJ LOMNICA

Ja si na túto súťaž v prednese poézie a prózy pamätám ešte z čias, keď sme s Albinom Medúzom chodili do poroty. Miesto sa nezmenilo, akurát, že ako diváka, ma prekvapili tri zaujímavé okolnosti. Tá prvá, že v porote sedela (celkom zákonite) Julka Čurilová, ktorá pre iks rokmi stávala ako recitátorka na pódiu, že kvantita prednášajúcich žien, na už 51. ročníku tejto akcie bola nízka, ale najmä výber textov, kde prevládali romantické, až sladko lyrizujúce party. A na dodatok k tomu triu ešte aj fakt, že je obdivuhodné, ako sa cez poéziu a prózu dokáže pred divákmi odhaliť ženská duša. Lebo na to treba riadny kus odvahy.

7. 3. | MÚZEUM SPIŠA OLTÁR MAJSTRA PAVLA Z LEVOČE

Ja som mal to šťastie, že niekedy pred rokom som sa zásluhou Ďuriho Baláza dostal k oltáru doslova na pár centimetrov. V čase, keď tu natáčali veľmi zaujímavý film o majstrovi Pavlovi a akurát inštalovali zreštaurované sochy na svoje miesto. Súčasťou týchto aktivít bola i fotografická dokumentácia prác cez objektív Petra Župníka. A práve na to som si spomenul, keď sám autor na vernisáži jednoducho, ľudsky, ale pútavo rozprával o tejto svojej práci, s úctou k objektom a autorovi, ktorý ich vytvoril. A prečo tú výstavu nemožno obísť bez povšimnutia? Nuž také detailné zobrazenie častí najvyššieho vyrezávaného dreveného gotického oltára na svete priamo v kostole svätého Jakuba v Levoči, tak z blízka, nikdy neuvidíte.

25. 3. | SPIŠSKÉ DIVADLO KRÁSKA A NETVOR

Okúzenie, zvané divadlo je tu. A postaral sa o ňo Peter Palík. Keď som v to nedeľňajšie predpoludnie zasadol do červených čalúnených kresiel v našom prekrásnom divadle, čakal som klasickú rozprávku, s klasicky známym príbehom. A nedočkal som sa. Lebo od začiatku, len čo sa rozhrnula opona, až do konca, pri klaňačke hercov, to bol jeden (a veľmi príjemný) šok, festival jednoduchej, vlastne dvojfarebnej scény, tretej hudobnej linky, hry svetiel, ktoré reflektovali nálady i charaktery situácií, pohyblivé kulisy, čo premiestňovali protagonistov z miesta na miesto, famózne kostýmy a masky, detailne vyšperkované herecké výkony, ale najmä gejzír skvelých režisérskych nápadov, ktoré udržiavajú malých, aj dospelých divákov v napätí od začiatku až do konca. Takto má vyzerať okúzenie, zvané divadlo!

29. 3. | SPIŠSKÉ OSVETOVÉ STREDISKO VILLA NOVA PHOTO

Vernisáž už 46.-ho ročníka súťaže a výstavy fotografií regionálneho kola som nemohol obísť, lebo ako fotograf i prihlásený autor som bol pochopiteľne zvedavý, čo sa bude vo vestibule SOS, tradične na jar, vystavovať. A bol som milo prekvapený. Do súťaže sa prihlásilo 19 autorov so 109 fotografiami, z ktorých porota nakoniec po tvrdom triedení vybrala 61 prác z oblasti čierno-bielej a farebnej fotografie. Pestrý žáner, vysoká technická úroveň, ale hlavne osobnostný pohľad cez hľadáček čarovnej čiernej skrinky, posúva túto prehliadku do vyšších sfér, čo ocenia najmä odborníci, ale oplatí sa tu zastaviť aj klasickému bežnému návštevníkovi, lebo najmä krajinárske zábery polahodia nielen oku, ale aj duši. A súčasne vás presvedčia, v akej krásnej krajine žijeme a akých šikovných fotografov na Spiši máme.

Michal Buza st.

Aj v mesiaci apríl nás čaká na kultúrnom poli viacero významných podujatí, pričom by som vás rád upozornil aspoň na niektoré:

SPIŠSKÉ DIVADLO RYSAVÁ JALOVICA	14. 04. o 19, 00
KONC. SÁLA REDUTY CHORUS IGLOVIA (30. VÝROČIE)	15. 04. o 17, 00
SPIŠSKÁ KNIŽNICA STRETNUTIE S POÉZIOU FRAŇA KRÁĽA	16. 04. o 15, 30
KONC. SÁLA REDUTY HUDOBNÝ KOKTAIL PETRA STAŠÁKA	16. 04. o 18, 00
DIVADLO KONTRA ZLOČIN A TREST	18. 04. o 19, 00
RADNICA SMIŽANY STAVANIE OBECNÉHO MÁJA	30. 04. o 17, 00

VARIME PODĽA ABECEDI: KRISTINKINO KRUCENE KIFLIKI

Mne še bars pačja slovenske ľudove porekadla a bo dñeška budzeme pjesc, ta hñed na uvod rucim jedno: JAK ŠE DO RURI ŠTURI, TAK ŠE Z RURI VICAHÑE. Ja som sebe najšamperfši začal pjesc vlasni hľeba a darilo še, šak aj Kamila Magalova še išla za ñim v televíznej kuhiñi zabic a asistentka režiije Klaudia mi dodñeška vipisuje zamilovane emajli. Potim som prešaltoval na druhí stupeň a proboval som aj kifliki, šak tote gumene z obhodu su dobre tak akurat pre moju vnučku, bo še jej režu horne zubki a tak ma co žuvac. Za sociku še porekadla vimeñili za hesla, ta ku kiflikom hñed pridavam: LEÑIN ŽUL, ŽUJE A BUDZE ŽUC, (fkapitalizme zmeñeno na RED-BUL, JE A BUDZE). A potim zme še f karčmoch až do osemdešat dvezjateho šmjali na oblubenich, jak: SO SOVIETSKYM ZVAZOM NA VEČNÉ PERO abo FEBRUÁR 1948, VÍŤAZSTVO PRACUJÚCEHO ĽUDU NAD ZDRAVÝM ROZUMOM. Ľem trebalo davac pozor na takich, co mali na očoch napisano ODPOČUVAJ V POKOJI a trimali še hesla KEDZ PIC, TA PIC A KEDZ ROBIC, TA PIC. Ja som še potim trimal mojej kamaratki, bo ĽEPŠA KATKA V HARSCI, JAK OĽGA ZABLACKA NA DACHU a dobre som urobil, šak mi dvacateho osmeho februara do uha pošepkala, jak

dobre kifliki, v Smolñiku, jej macer Kristina, robila. A bo som obidve poznal ta ostava pridac posledne: JAKA MATKA (A ŠRUBA), TAKA KATKA (A ZAVIT).

Co na osem kiflikoch idze?

štverc kila hladkej muki, dva deci mľeka, polka droždža, das tricec gramí masla, kuščičko cukru a soľ, žoltko a na verch posipac hrubu krištalicku soľ

Jak še šicko f Smolñiku krucilo?

Začñime s Katkinu macer, Kristinku, bo aj za ñu zme kedíškaj hodzili do Smolñika na služobne cesti. Cale Osvetove stredzisko, ľepši pevedzeno, to, co še vešlo do Volgi. Šak Kristinka tam doobeda krucila s paľcami v tabačarñi cigari, poobedze v pekarñi fajne „zalcštangerle“ a večar so zadkom pri borovičke. Viñehajme tabak, bo kuric ñe je zdravo a aj paľenku, bo potim še cali švet kruci ñe kolo slunka, aľe kolo jej zadku. Ostava nam ešči ukazac, jak še krucila Kristinka- kolo kiflikoch v Smolñickej pekarñi.

Umijje sebe poradñe ruki, žebi ñebuli čuc za tabakom a do misečki naľeje kus mľeka, prida cuker, soľ, droždže a s vidľičku pomagľa. Položi na ceple mesco a ñeha das dzešec minuti odstac. Kukñe do ľehoťenskej kñižki, zapñe počítadlo v hlave a radši še

vraci k misečke s kvaskom. Prisipe muku, prida maslo a zrobi huste cesto. Zakrije s rentu a odloži na ešči cepľejše mesco, jak predtim.

A bo ma teraz hodzinu času, kim vikišne (cesto, ñe ona), šedñe na oتمان, vicahñe zos šufľadki stare fotki a riije še v ñich, zakľa ñenajdze jednu s takim cmaľšim Kubancom, co prišol do Smolñika zaučic našo ženi, jak še šulaju orginal cigari. A asi to robil dobre, bo o dzevec mešace še jej narodzila kučerava Katka. Presñe tota, co mi teraz šepka do uha, jak še smolñicke zalcštangerľe robja.

Vikisnute cesto še položi na pomučenu desku, rozvaľka das na cantimet-

rovu hrubku, nareže na osem rovnake kuski a tote še stočja do roladički. Položja še na vimascenu bľahu, zhora še potru s rozšpruďovanim žoltkom a posipu s hrubu soľu. Ochabja še ešči das dzešec minuti ľem tak, žebi dokisli a prišol čas šturic ich do ruri na petnasc minuti pri dvestodvacec (pozor! ñe volti) stupñe, naj še pečú. Od našich časoch v osvetovej roboce

už prešlo veľo roki. Za Kristinu nas to dajak ñecaha, bo už dokrucila, volgi na našich cestoch už tjež ñevidno a tak ostala ľem Katka, co bije s naturu na macer, aľe s fizijonomiju na oca, za fetrim furt kolo Troch kraľoch ľeta do Havani. A jak še vraci, ta je ñeľem, že odihnuta, aľe aj hñedša a aj vlasi še jej krucja tri razi teľo, jak pred Gašparom, Baltazarom a Melicharom.

Bo jak (h)vari klasik:

DO SMOLÑIKA DAĽEKO, NA KUBU EŠČI DAĽEJ
JAK CE LAPI ZA KRISTINKU ŽAL, TA SEBE NAĽEJ
ĽEM VIČARAJ KUBANSKI RUM, ZA ŠPISKU ŠĽIVOVICU
ŠAK AJ KATKA ZNA KRUCIC, JAK JEJ MACER, S RICU

Michal Buza st.

krížovka

Stella Zázvorková (česká herečka):

„Všetko TAJNÍČKA 1 a TAJNÍČKA 2 sa lepšie zvládnú pri TAJNÍČKA 3 TAJNÍČKA 4.“

Autor krížovky: Albin Medúz

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
A																				
B																				
C																				
D																				
E																				
F																				
G																				
H																				
I																				
J																				
K																				

Pomôcky:

ADAMITA, ALOA, ALP, CARMEN, DAMASK, NEVA, OVO, REIS, SKEČE

Vodorovne:

A: zhoršenie stavu spoločnosti – písmeno gréckej abecedy – oprie, zriedkavo – paraľa. **B:** vojenská jednotka – výrastok na hlave jeleña – Komunistická strana, skr. - v pohybe, rýchlo – mesto v Rusku. **C:** pracovala s pluhom – matka – nivočte – buďte v spánku. **D:** atlasová, jemná látka – TAJNÍČKA 1 – znič. **E:** člen náboženskej sekty naháčov – stúpadlo pod sedlom jazdca – dávate pozor na niekoho, po česky. **F:** rytmický pohyb – Oľga, domácky – ryža, po nemecky – orie – skonči balenie. **G:** unav – TAJNÍČKA 2 – údolie. **H:** rieka v Rusku – krik – Anna, národnostne – kryha, po česky – severský kopytník – získaj lovom. **I:** len – stratí vedomie, zastarane – izbový kvet – časť hrudného koša – obúchaj. **J:** Klub amatérov, skr. - vybielené – sekaj – ovláda – výdavok na stravu, zastarane – ekonomický, medz. skr. **K:** Kainov brat – psota, slotá – solomizačná slabika – drevina – prehľa.

Zvisle:

1: výsledok práce – spodný odev v starom Ríme. **2:** schôdza hľadájúca riešenie – balkánske jedlo. **3:** patriaca atamanovi – berýlium, ch. značka. **4:** venovala – peňažný systém - olej, po anglicky. **5:** ľudoop – možno – Ravelova opera. **6:** kde – pádová otázka – TAJNÍČKA 4. **7:** súrodenec – alpský škriatok – ťahaj za sebou. **8:** dve samohlásky – snop – druh papagája – značka starých elektrospotrebičov. **9:** divadlo, po česky, zastaralo – osobné zámeno – Nová Scéna, skr. **10:** aker, po česky – dal do iného obalu. **11:** Organizácia Spojených Národov, skr. - patriaca Emilkoví. **12:** dones – doba – je, po anglicky. **13:** Rhuténium, ch. zn. - konaj – stará mama, po nemecky – pera, básnicky. **14:** príslovka času – zábavy – seter, po česky. **15:** zvyšky po stromoch – nedobre – opak zla. **16:** označenie kvalitnej múky – sníva, básnicky – TAJNÍČKA 3. **17:** vyprázdni pohár – nadol – farba na vajíčka. **18:** prilákalo – ako hosť, divadelná skratka. **19:** pevná opora – vynálezca dynamitu. **20:** krátke divadelné útvary – ľavá ruka.

Sezóna nevyšla podľa predstáv, na Spiši však túžia po víťazných pocitoch

Basketbalisti BK 04 AC LB Spišská Nová Ves mali pred sezónou 2017/18 smelé plány. Pri Hornáde sa nahlas hovorilo o play – off a aj príprava, či samotné výsledky v nej predurčovali Spišiakov bojovať o stred tabuľky. Po skončení základnej časti však Novovešťania držali koncové svetlá basketligovej tabuľky a na Spiši museli vyhodnotiť sezónu ako neúspešnú.

Športový manažér hodnotí základnú časť. „Zarezali nás zranenia,“ tvrdí

„Je to tak. Odkedy som pri tíme, toto bol určite najhorší a najnáročnejší ročník,“ začal hodnotenie športový manažér BK Michal Búza. „Príčin je hneď niekoľko. Tou najzákladnejšou boli jednoznačne zranenia nosných hráčov. Po vynikajúcej príprave, nám na jej konci nešťastne ochorel na mononukleózu bezkonkurenčne náš najlepší hráč a pivot, na ktorom bola postavená hra, Viktor Juriček. Následne dostal otras mozgu a už sa z neho nevystrábil prvý rozohrávač Mike L 'Africaine a galibu zaviazalo zranenie obranárskeho lídra Matta Marshalla. Dá sa povedať, že nám odišiel mozog, ruky i nohy a logicky sme ostali paralyzovaní. Snažili sme sa do tímu zasiahnuť „novou krvou“, no príliš šťastnú ruku sme pri tomto výbere nemali. Nzege i Jewell boli síce solídni basketbalisti, no absolútne nezapadli do tímu a hľadeli skôr na vlastné štatistiky. Výbornou voľbou bol Bulatovič, no aj ten sa v druhom zápase zranil. Do tímu sa tak neustále zasahovalo, vytrácala sa tak prepotrebná chémia a začalo sa to odrážať, logicky, aj na výsledkoch. Ono je to veľmi ťažké nájsť na obrovskom trhu s voľnými hráčmi počas rozbehnutej sezóny vhodných kandidátov, najmä ak ste finančne limitovaní,“ dodal manažér Spišiakov. Tí sa snažili, no kvalita, či skúsenosti proti nadupaným tímom často chýbala a nedokázali ju zalepiť ani slovenskí hráči v modro – bielom drese. „Veľmi sa mi páčil na začiatku sezóny Lukáš Krajňák. Tiež mal za sebou dobrú prípravu a prvá časť sezóny

mu vyšla znamenite. Je to vzácný „pes – obranár“, navyše mu to v úvode padalo. Po zásahoch do tímu však šla hlavne úroveň jeho strelby dole. Veľkým talentom oplýva aj Adam Antoni, aj on si však prešiel v sezóne zraneniami, navyše je to poloprofesionál a tréningové výpadky vzhľadom k jeho práci boli na hre cítiť. Ak z neho chceme mať plnohodnotného hráča, musíme to do budúcnosti vyriešiť. Osobitnou kapitolou je náš najtalentovanejší hráč Matej Majerčák. Kým hral popri L 'Africainovi, bol jednoducho vynikajúci. Po jeho nútenom odchode sme mu na pleciah naložili zodpovednosť prvého rozohrávača a tú nie vždy zvládal. Nič mu však vyčítať nemôžeme, stále má len 18 rokov a určite mu tieto skúsenosti len a len pomôžu v ďalšom raste. Lenárt a Osvald dostali na palubovke veľmi málo priestoru na to, aby som ich vedel komplexne zhodnotiť. Lenárt však tiež popri basketbale pracuje a táto liga je príliš náročná, aby sa to vzájomne dalo sklbiť. Teší ma však, že kopolu priestoru dostal pod košom, kde bol často preťažovaný Djordje Ninkovič, Jakub Koblunický, vekom ešte junior a rozhodne nesklamal. Bolo by škodou, ak by s basketbalom prestal, je na križovatke, rozhoduje sa kam pôjde na vysokú školu. Veľký potenciál ukázali kadeti Rákai s Korfantom, hlavne Rákai zaujal zdravou drzosťou,“ doplnil spišskonovoveský manažér.

Potešili mimobasketbalové aktivity, na Spiši už chystajú novú sezónu

Manažment tak môže aspoň tešiť, že z pôvodnej filozofie sa im dokonale podarilo naplniť stať o mimobasket-

„Je veľmi ťažké nájsť na obrovskom trhu s voľnými hráčmi počas rozbehnutej sezóny vhodných kandidátov, najmä ak ste finančne limitovaní“

balových činnostiach. „Na to sme veľmi hrdí. Rozbehli sme spoluprácu s rôznymi „bohumilými“ združeniami a verím, že sme svojou troškou prospeli k pomoci pre druhých. Rozhodne v tom budeme pokračovať, navyše to chceme rozšíriť o spoluprácu so školami, tieto aktivity veľmi prispievajú aj k šíreniu dobrého mena klubu v očiach širokej verejnosti.“ Spišiáci sa aj v tejto sezóne opäť spoliehali na spoluprácu s kanadským partnerom Niagara River Lions. „Aj touto ces-

tu by som chcel nášmu partnerovi spoza veľkej mláky vysloviť vďaka. Povedzme si otvorene, bez neho by sa tu už asi profibasketbal nehral. Kanada sa snažili, niečo vyšlo viac, niečo sa podarilo menej. Marshall a L 'Africaine boli posilami, Bennett sa nepresadil a aj príchod „hviezdy“ Amardiho nedopadol podľa predstáv. To však nie je problém Niagary, ktorá nám na konci sezóny chcela pomôcť, ale Amardiho povahy a hlavy. Verím, že kooperácia bude pokračovať aj na-

dalej, treba však nastaviť a doladiť jej presné pravidlá,“ dodal Búza. Pri Hornáde tak opäť sezóna skončila skôr ako si Novovešťania predstavovali. Hráči si doprajú oddych a budú sa pripravovať individuálne, manažmentu však začína práve teraz poriadna fuška. Pripraviť tím na novú sezónu. „Pod zmluvou máme Jurička a Antoniho. S ostatnými budeme rokovať, určite sa k tomu bude vyjadrovať tréner aj správna rada. Podľa môjho osobného názoru by mal na poste kouča zostať Erich Korfanta a dostať šancu v „normálnej“ sezóne, pretože tú práve skončenú za normálnu rozhodne nepovažujem. Chceli by sme však jednoznačne posilniť tím na poste rozohrávača, tam budeme asi nútení siahnúť hlbšie do vrečka. Do „kostry“ potrebujeme ešte jedného kvalitného Slováka. Celkovo by sme neradi pokračovali kvótu štyroch cudzincov, no to sme nechceli ani pred touto sezónou. Vynútené problémy nám však nedovolili iné riešenia. Slovákov je na trhu ako šafranu. Na záver by som chcel poďakovať všetkým fanúšikom a priaznivcom za to, že aj napriek nie príliš lichotivej bilancii, chodili na basketbal a povzbudzovali. Nemali to určite ľahké a za svoj prístup si zaslužia môj obdiv. V hľadisku ani raz nezaznel piskot, je vidieť, že spišskonovoveský fanúšik rozumie basketbalu a pochopil to. My si však veľmi dobre uvedomujeme, že mu začíname byť čosi dlžní a počas leta urobíme všetko preto, aby v ďalšej sezóne odchádzal z haly spokojnejší a radostnejší. Všetci ten pocit už potrebujeme,“ skonštatoval na záver Michal Búza.

Oliver Buza

Nezabudnuteľné zimné olympijské chvíle z Pjongčangu prinášal Slovensku aj novinár zo Spiša

Začínal ešte na strednej škole ako novinársky elév v nezabudnuteľných Spišských hlasoch. Po vysokoškolskom štúdiu žurnalistiky v Bratislave štartoval svoju kariéru ako športový redaktor v už neexistujúcich denníkoch Nonstop a Trhák. V roku 2000 sa stal kmeňovým redaktorom agentúry SITA, kde dodnes, s dvojročnou anabázou v denníku Pravda, úspešne pôsobí. Kovaný Spišiak má v životopise zapísanú účasť na jednej letnej olympiáde (Atény 2004) a tiež dvoch zimných sviatkoch pod piatimi kruhmi. Po kanadskej skúsenosti vo Vancouveri (2010), prinášal spravodajstvo aj z nedávno skončených ZOH v kórejskom Pjongčangu. A práve o nich sme sa s Danielom Šargom porozprávali.

Nebol to tvoj prvý dotyk s piatimi olympijskými kruhmi, môžeš porovnávať. Aká teda bola olympiáda v Pjongčangu? Letné olympijské hry sa s tými zimnými porovnávať vôbec nedajú, takže sa zameriam na tie, ktorým vládne sneh a ľad. Úprimne, čakal som od Kórejčanov viac. Boli síce milí a ústretoví, no na moje prekvapenie mali menší problém s angličtinou, čím často vznikali rôzne, naoko komické situácie. Špeciálna kategória boli šoféri autobusov, tí mali s angličtinou asi najväčší problém. Stalo sa nám, že nás premiestnili na miesto, na ktoré sme vôbec nechceli ísť. Našich hokejistov dokonca raz odviezli namiesto ich ubytovania k veľkoskladu banánov alebo si pomýlili horskú s pobrežnou dedinou. Takýchto lapsusov bolo viac, ale v podstate nenarúšali plynulý chod olympiády. Organizačne, či technicky to mali zvládnuté dobre, no ak to mám porovnať s Vancouverom, tak "hlasujem" za Kanadu už len z toho dôvodu, že podľa mňa je všetko od nás smerom na západ lepšie ako na východ. Špecialitou týchto kórejských hier však bolo jednoznačne počasie. Doslova arktický vietor robil obrovské problémy všetkým a častokrát to bola pri 15-20-stupňových mrazoch sprevádzaných fujavicou poriadna „morda“. Paradox bol, že takéto počasie si nepamätali ani tí najstarší obyvatelia Pjongčangu, bolo to čosi výnimočné. Kórejčania celkovo zvládli logistiku, počet a frekvencia autobusov, vybavenie tlačových stredísk bolo na zodpovedajúcej úrovni. Výhodou bola aj relatívne malá vzdialenosť medzi športoviskami, do hodiny, resp. hodiny a pol ste boli v podstate všade, čo nebýva na takýchto veľkých akciách zvykom.

Skús čitateľom priblížiť ako vyzeral tvoj novinársky deň?

Samozrejme, moja práca sa točila najmä okolo slovenských športovcov. Zažil som tri – štyri „krízové“ dni, keď som bol na nohách a pri notebooku aj 15 hodín. Vtedy bolo potrebné zachytiť doobedňajší tréning hokejistov, presunúť sa na alpské lyžovanie s Petrou Vlhovou, a vrcholilo to večerným biatlo-

nom so skvelou Nasťou Kuzminovou, ktorý sa končil niekedy pred desiatou v noci miestneho času. Nasledovali rozhovory, po zisku Nastiných medailí aj veľa príjemnej práce navyše, presun do novinárskej dediny a vzhľadom na priaznivý časový posun tam ešte dopisovanie článkov. V týchto dňoch sa stalo, že som si líhal aj o tretej ráno. Bolo veľkým umením zatriediť si čas, rôzne športy sa kryli, musel som si vyberať tie disciplíny, ktoré mali potenciál dobrých umiestnení našich športovcov. Logicky som tak niektoré vystúpenia Slovákov ani nevidel a ľudia doma pri televízoroch mali lepší prehľad ako ja na mieste činu.

Podme k športovým výkonom a najprv si vezmime na mušku tie svetové. Ktoré ťa nadchli najviac?

Jednoznačným vrcholom tejto olympiády bol pre mňa výkon a výsledok Česky Ester Ledeckej. Ja som pôvodne na super G, ktoré šokujúco vyhrala, ani nemal ísť, len vďaka štartu Peti Vlhovej som mohol zažiť na vlastnej koži to, čo sa udeje len sem - tam za športový život. Snoubordistka Ester s vysokým štartovým číslom 26 dominovala vo svojej doplnkovej disciplíne, keď už všetci v mixzóně blahoželali Rakúšanke Anne Veithovej k úspešnej obhajobe zlata zo Soči. Ledeckej údiv v cieľi a následná tlačovka, na ktorú prišla v lyžiarskych okuliaroch s odvodnením, že to vôbec nečakala a nemá urobený ani základný mejkap, zostanú navždy v mojej pamäti. Nasledovala jej úprimná sponď v angličtine aj češtine prerušovaná výbuchmi smiechu zástupcov médií a potleskom. Čo sa týka ostatných športovcov, veľa špičkových výkonov som jednoducho ani nevidel, lebo som sa zameriaval na Slovákov. Zaujmal ma však mužský šprint na lyžiach, ktorý ovládol famózný Nór Johannes Høsflot Klæbo a práve suverénny spôsob, akým to urobil, bol nezabudnuteľný. Na druhej strane, k športu patria aj sklamania a aj tých sme sa v Kórei dočkali. Videl som sklamanú Shiffrinovou v cieľi slalomu, kde ako jasná kandidátka na zlato skončila štvrtá. Videl som emóciu dvoch ruských hokejo-

vých bohatierov Ilju Kovalčuka a Pavla Dacjuka, ktorí sa ako jedni z mála pristavili po prehre so Slovákami pri novinároch, ale usoniso tvrdili, že toto bolo ich posledné zaváhanie na turnaji a ako sa neskôr ukázalo, mali pravdu. Prijemnejšie sú však pozitívne chvíle a som veľmi rád, že kvalitné výkony ukázali aj naši športovci a že som mohol byť pri tom.

Tak podme na nich

Výsledkovým vrcholom boli určite tri medaily Nasti Kuzminovej. Tá v Kórei potvrdila formu z celej prebiehajúcej sezóny a pravdupovediac medaila od nej sa čakala, i keď tri boli asi nadplán a každá z nich mala svoje čaro. Veľmi sa mi páčil výkon bežca na lyžiach Petra Mlynára, ktorý sa v šprinte dokázal do-

stať do tridsiatky najlepších, čo je vzhľadom na slovenské podmienky v porovnaní so svetovou špičkou v tomto športe, malý zážrak. Absolútnym emočným vrcholom pre mňa bol výkon našej ženskej biatlonovej štafety a ich radosť v cieľi po piatom mieste. Baby delili od bronzu len drobné detaily a ich výkon sa vymykal z rámca akýchkoľvek predpovedí. Ich nadšenie bolo také nefalšované, že nezainteresovaní mohli mať pocit, že zlato brali práve Slovenky.

No nie všetko Slovákom vyšlo. Hokejisti sú špecifická kategória, pustili sa po novej ceste a vlastne len jeden gól ich delil od priameho postupu do štvrtfinále v turnaji, kde sa vzhľadom na neúčasť hráčov z NHL dal dosiahnuť dobrý výsledok. Nakoniec skončili predposlední,

osobne si myslím, že mali zo situácie v skupine určite vyťažiť viac. Najväčším sklamaním však bol slalomový „výbuch“ Petry Vlhovej. Nesmierne si ju vážim a som rád, že po Veronike Velez – Zuzulovej, tu máme opäť „babu“, ktorá bude ťahať slovenské zjazdové lyžovanie dopredu. Petra slalom nezvládla podľa mňa v hlave a jednoducho ho pokazila. Videl som ju v cieľi, ona už po prvom kole vedela, že je to zlé a že pódium z toho nebude, čo podľa mňa výrazne ovplyvnilo aj kolo druhé. Určite však v slalome trinásť skončiť nemala. Petra je však stále mladá, táto skúsenosť ju určite posunie vpred. Potrebuje ešte čas naučiť sa vyhŕávať veľké súťaže. Čo sa týka ostatných slovenských športovcov, viacerí z nich neprekročili svoj výkonnostný tieň, čo má však veľa príčin. Treba si uvedomiť, že takmer všetci z nich splnili nominačné kritéria a na olympiáde si zaslúžili byť. Všetky relevantné výpravy mali vo svojich radoch kandidátov na vzácne kovy, ale aj takých športovcov, ktorí prišli len bojovať o čo najlepšie umiestnenie predovšetkým sami so sebou a svojimi limitmi.

Si Spišiak a v Pjongčangu mali svoje zastúpenie aj športovci z nášho mesta. Súrodenci Šimonňákovi zápolili na saniach, Martin Bakoš zvädzal súboje medzi hokejovými mantinelmi. Venoval si sa im nejako špeciálne?

Tu si musím trochu nasypať popol na hlavu, pretože sane som ako jediný šport naživo vôbec nevidel. Stále kolidovali s alpskými disciplínami, v ktorých sme mali nepochybne väčšie ambície. Čo sa týka Bakoša, ten bol v úplnej pohode, k väčšiemu rozhovoru sme sa však nedostali, pretože hokejisti dieu do sveta neurobili.

Kam sa podľa teba uberajú Olympijské hry ako také?

Olympijské hry by mali byť absolútnym vrcholom pre športovca, fanúšika, organizátora, vlastne pre všetkých, ktorí sa s nimi dostanú do styku. Na týchto hrách sme sa opäť nadchli nezabudnuteľnými výkonmi šampionov, ale určite ste aj vy pri

televíznych obrazovkách videli poloprázdne hľadiská, či nie príliš úchvatné prírodné scenérie. Je to však daň za to, že aj do tohto hnutia vstúpila komercia a moc peňazí. Jednoducho v Ázii teraz sú ekonomické podmienky na to, aby takýto kolos vedeli zaplatiť a organizačne utiahnuť. Budúca letná olympiáda bude v Tokiu, zimná zasa v Pekingu, čo len potvrdzuje tento trend. Mne osobne tam chýbala väčšia fanúšikovská emócia. S výnimkou biatlonu, kde ju robili Nemci a Nóri, či v Kórei populárnych športov šortreku a krasokorčuľovania, to bolo často chabé. Bolo vidieť, že miestni jednoducho športom, ktoré navštívili, príliš nerozumejú. Podľa mňa by bolo najlepšie, ak by boli hry najčastejšie v alpskom resp. v severskom európskom priestore, kde ľudia zimný šport asi najviac chápu, no trend je taký, aký je.

Uzavríme športovú časť a pozrime sa, ako na teba zapôsobila Južná Kórea ako krajina?

Keď sme sa rozprávali s našim veľvyslancom v Kórei o domáciach, tvrdil, že sú skromní a ak dostanú nejakú úlohu, snažia sa ju splniť čo najlepšie. Ako organizátori sa teda osvedčili. Ja som mal veľmi málo času spoznávať krajinu. Niektorí kolegovia sa boli pozrieť na najstráženejšiu hranicu sveta medzi Severnou a Južnou Kóreou, no bolo to na komerčnej báze, čo a príliš nelákalo a ani som na to nemal čas. Veľkou, až ohromnou vecou, ktorú rozoberali miestne médiá, bola účasť sestry severokórejského vodcu na otváracom ceremoniáli. Bola to hlavná správa takmer päť dní, omieľali to donekonečna. Nemyslím si však, že toto olympijské spojenie niečo v napätých vzťahoch, ktoré bolo cítiť takmer na každom kroku, zmení. V deň odletu som stihol navštíviť aj hlavné mesto Soul a zažil som aj atmosféru nočného veľkomes-ta, ktoré bolo pravým multikulturným mixom, ktorý poznáme aj z európskych metropol. Celkovo môj pobyt s odstupom času hodnotím pozitívne a verím, že ešte z nejakej olympiády fanúšikom, aj z mojej milovanej Spišskej Novej Vsi, spravodajské informácie, ale aj športové emócie sprostredkujem. Oliver Buza